

A Horváth Mihály Gimnázium osztályozó és javítóvizsga szabályzata

11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről 20. §-a alapján:

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a kettőszázötven tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható, ekkor a nevelőtestület engedélyezheti, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 21. §-a alapján:

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. (A továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga. A tanulmányok alatti vizsgát vizsgabizottság előtt lehet tenni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) a 250 óránál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- d) tanuló a félévi, illetőleg év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

A magántanulónak a magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

Ha a tanuló a tanév végén - a tantárgyak számától függetlenül - elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.

11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 25. §-a alapján:

Osztályozó, különbözeti vizsga letételére a december 1-jétől február 15-ig, valamint az április 1-jétől június 15-ig, osztályozó, különbözeti és javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban van lehetőség. A vizsgára jelentkezés időpontjában a vizsgák időpontjáról a vizsgázók tájékoztatást kapnak.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 26. §-a alapján:

A tanulmányok alatti vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság az iskola pedagógusaiból áll.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a helyi tanterv alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza (az iskola honlapján, valamint az I. emeleti hirdetőtáblán). A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízta meg.

11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 27. §-a alapján:

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

A 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 9. számú melléklete

A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályai

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottsága

1.1. A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és törvényes megtartásáért, a vizsgabizottság törvényes működéséért. A vizsgabizottság elnökének feladatai különösen:

a) meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, illetőleg teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,

b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,

c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,

d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

1.2. Az elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak a vizsga tárgya szerinti tantárgynak megfelelő szakos tanári végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus lehet.

1.3. A vizsgabizottság munkáját, a vizsgát az igazgató készíti elő. Az igazgató felel a vizsga törvényes előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

1.4. Az igazgató feladata különösen:

a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,

b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,

c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,

d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

1.5. Az igazgató feladatainak ellátásában közreműködhet - az igazgató megbízása alapján - az igazgató helyettese vagy más megbízottja.

1.6. A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizennyolc óráig tarthat.

Az írásbeli vizsga menete

2.1. Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató tanár által javítható formában kell elkészíteni (pl. rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program). A gyakorlati vizsgán a 2.8. pont szerinti szabályokat akkor kell alkalmazni, ha a vizsgatantárgy általános vizsgakövetelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

2.2. A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

2.3. A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök a vizsgáztató tanár jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket.

2.4. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.

2.5. Az írásbeli vizsgán csak a vizsgát szervező iskola bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával (golyóstollal) kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja az írógép, számítógép használatát.

2.6. Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik; azokat egymás között nem cserélhetik.

2.7. A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

2.8. A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként

a) **negyvenöt perc,**

b) **nemzeti, etnikai kisebbség nyelve, illetve célnyelv használata esetén hatvan perc,**

c) **magyar nyelv és irodalom, valamint nemzeti, etnikai kisebbségi anyanyelv és irodalom vizsgatantárgy esetén hatvan perc.**

2.9. Ha az írásbeli vizsgát bármilyen esemény megzavarja, a kiesett idővel a rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

2.10. A közoktatási törvény 30. §-ának (9) bekezdése alapján a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.

2.11. **Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet megtartani.** A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani. A pótlóvizsga (2.15-2.16. pontok) harmadik vizsgaként - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - is megszervezhető.

2.12. Ha a vizsgáztató tanár az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató tanár a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak.

2.13. Az igazgató az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató tanár nyilatkozatát, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, esemény leírását, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató tanár, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó külön véleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

2.14. Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkosított tartalmú feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató tanároktól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével - lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.

2.15. Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgáról **fel nem róható okból** elkésik, távol marad, a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik mielőtt a válaszadást befejezné

a) az igazgató - ha ehhez a feltételek megteremthetőek - hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon, vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó **pótlóvizsgát** tegyen,

b) a vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig az írásbeli vizsgakérdésekre adott válaszokat értékelni kell.

2.16. Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgáról **felróható okból** elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik, az adott vizsgatantárgyból **javítóvizsgát** tehet az igazgató által meghatározott időben.

2.17. A 2.16. és e pont alkalmazásában a vizsgázónak fel nem róható ok, minden olyan a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

2.18. Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató tanár haladéktalanul kijavítja, a hibákat, tévedéseket a tanuló által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

2.19. Ha a vizsgáztató tanár a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az igazgatót.

2.20. Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - tanárból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegelésével a következő döntést hozhatja:

a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,

b) az adott vizsgatantárgyból - a javítóvizsga kivételével - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja.

2.21. A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

A szóbeli vizsga menete

3.1. **Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga.**

3.2. A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.

3.3. A vizsgateremben egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

3.4. A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

3.5. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

3.6. A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.

3.7. Minden vizsgázónak vizsgatantárgyanként legalább **húsz perc gondolkodási időt** kell biztosítani a felkészülésre. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.

3.8. Egy-egy vizsgatantárgyból **a feleltetés időtartama tíz percnél nem lehet több**. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt.

3.9. Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékoztatatlanságot árul el, **az elnök egy alkalommal póttételt húzat vagy pótfeladatot biztosít részére**.

3.10. Ha vizsgázó a feleletet befejezte, a **következő vizsgatantárgyból történő tételhúzás előtt, legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja**.

3.11. Ha a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

3.12. A közoktatásról szóló törvény 30. §-ának (9) bekezdése alapján a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a húsz perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,

b) engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.

3.13. Ha a vizsgázónak a közoktatásról szóló törvény 30. §-ának (9) bekezdése alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

3.14. Ha a vizsgázó a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tesz, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

3.15. Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását, a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

3.16. A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság, a felróható, vagy fel nem róható okból történő vizsga megszakítás, vagy a vizsgán meg nem jelenés esetében az igazgató a 2.13., 2.15-2.18., 2.21. pontokban leírtak szerint jár el.

A gyakorlati vizsgarész

4.1. A gyakorlati vizsgafeladatokat - legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal - a vizsgabizottság elnöke javaslatára az igazgató hagyja jóvá.

4.2. A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről. A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.

4.3. A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

4.4. A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.

4.5. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

4.6. A gyakorlati vizsgarészt - a vizsgafeladatok számától függetlenül - egy érdemjeggyel kell értékelni.

4.7. A vizsgamunkát érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.

4.8. A vizsgázó gyakorlati vizsgarész osztályzatát a vizsgamunkára és a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra kapott érdemjegyek alapján kell meghatározni.

Az osztályozó és javítóvizsga értékelési szempontjairól szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket.

A szaktanár az osztályozó, különbözeti és javítóvizsgára kötelezett tanulót írásban tájékoztatja a vizsga menetéről és arról, hogy milyen anyagrészekből kell vizsgát tennie. A tanuló aláírásával igazolja ennek tudomásulvételét.

A szaktanár egy példányt köteles leadni a tájékoztatóból (tanuló nevével, osztályával, tankönyv/ek címével, leckék számával tól-ig) az igazgatói irodában.

A tanuló az iskola honlapjáról letölthető nyomtatvány (kérvény) kitöltésével jelentkezhet előrehozott érettségihez osztályozó vizsgára. A jelentkezési lap aláírásával a tanuló elismeri, hogy megismerte az osztályozó vizsgára vonatkozó szabályokat. A vizsgára jelentkező tanuló a szaktanára javaslatával ellátott kérvényt az iskolatitkári irodában adja el. Az igazgató ezután dönt az osztályozó vizsga engedélyezéséről.

A helyi tanterv szerint a fő tárgyból és az integrált tantárgyból egyaránt osztályozó és javítóvizsgát kell tenni (pl.: irodalmi-drámai tagozaton: testnevelés és sport tantárgyba integrálva a tánc stb.)

Osztályozó vizsgára a jelentkezés határideje:

január 5. (január–februári vizsgaidőszak),
május 5. (május–júniusi vizsgaidőszak),
június 5. (augusztusi vizsgaidőszak).

A tanuló köteles gondoskodni a szaktanár által előírt tankönyv(ek), munkafüzete(ek) beszerzéséről, melyekre a vizsga anyaga épül.

Osztályozó- és javítóvizsga értékelése:

85–100%	jeles (5)
70–84%	jó (4)
55–69%	közepes (3)
35–54%	elégséges (2)
34%-tól	elégtelen (1)

Az elégséges osztályozathoz minden vizsgarészből külön-külön legalább 20%-ot el kell érni az osztályozó és a javítóvizsgán is.

Az osztályozó vizsga sikertelensége esetén a tanuló javítóvizsgára bocsátható.

Előrehozott érettségihez tett osztályozó vizsga után az órák látogatása nem kötelező, de a szinten tartás érdekében ajánlott.

Az osztályozó- és javítóvizsgák leírása tantárgyanként

MAGYAR NYELV

Írásbeli: teszt gyakorlati szempontú feladatokból, a helyesírási és nyelvhelyességi hibák beleszámítanak a jegybe.

Használható segédeszközök: —

Értékelés: teszt 60 pont

Szóbeli: A mellékletben szereplő témakörök alapján összeállított tételekből.

Használható segédeszközök: —

Értékelés: tartalmi elemek 40 pont

A javítás az érettségi helyesírási útmutató szerint történik.

IRODALOM

Írásbeli: irodalmi teszt, valamint rövid összefüggő fogalmazás. A helyesírási, a nyelvhelyességi és a stilisztikai hibákat javítjuk, de mindez az irodalmi jegyet jelentősen nem befolyásolja.

Használható segédeszköz: csak az esszéhez helyesírási szótár és szöveggyűjtemény

Értékelés: irodalmi teszt 40 pont, fogalmazás 20 pont = 60 pont

Szóbeli: A mellékletben szereplő témakörök alapján összeállított tételekből

Használható segédeszköz: irodalomtörténeti atlasz, szöveggyűjtemény

Értékelés: tartalmi elemek és előadás. Elérhető pont: 40

TÖRTÉNELEM

Írásbeli: I. 3-4 tesztfeladat 24 pont
II. egy rövid esszé megoldásából áll. 12 pont
írásbeli összesen 36 pont

Használható segédeszköz: középiskolai történelmi atlasz

Értékelés: lásd fenn

Szóbeli: A mellékletben szereplő témakörök alapján összeállított tételekből (min. 5, max. 20 tétel)

Használható segédeszköz: középiskolai történelmi atlasz

Értékelés: feladatmegértés 6 pont
tájékozódás térben-időben 4 pont
szaknyelv alkalmazása 4 pont
forráshasználat 4 pont
eseményeket alakító tényezők 10 pont
megszerkesztettség, nyelvhelyesség 2 pont
összesen: 30 pont

Összpontszám (írásbeli + szóbeli) 36 + 30 = 66 pont

A sikeres vizsga feltétele mindkét vizsgarészből legalább 20-20% teljesítése. Az elégséges osztályzat alsó határa azonban az összpontszám 35%-a (23 pont)!

IDEGEN NYELVEK

Írásbeli: 60 perc

1. olvasásértés (2 szöveg)
2. nyelvhelyesség (3 különböző feladat)
3. levélírás

Használható segédeszköz: —

Értékelés:

1. a szövegek megértése, a szövegekhez kapcsolódó feladatok helyes megoldása: 20 pont
2. a nyelvhelyességi feladatok helyes megoldása, csak a teljesen hibátlan megoldás fogadható el (3 x 10 pont) 30 pont
3. egy levél megírása szótár használata nélkül:
5 pont feladatmegoldás
5 pont szövegalkotás
5 pont nyelvtan
5 pont szókincs
összesen: 20 pont

Szóbeli: a tankönyvből egy szöveg összefoglalása, az ehhez kapcsolódó kérdések megválaszolása és képleírás a tankönyv leckéiben szereplő kép(ek) segítségével

és/vagy

interjú kérdések különböző témákból (3-5) és egy szituációs feladat

Használható segédeszköz: tankönyv adott szövegei és képei

Értékelés: kommunikációs készség: 10 pont
szókincs: 10 pont
nyelvtan: 7 pont
kiejtés, beszédtempó: 3 pont
összesen: 30 pont

A szóbeli és írásbeli összesített pontszáma: **100 pont (70 + 30)**

A vizsgára jelentkezéskor a tanuló felkeresi szaktanárát vagy a kijelölt szaktanárt, aki írásban tájékoztatja a vizsga anyagáról, melynek tudomásul vételét a tanuló aláírásával igazolja. Az átvételi elismervény egy példányát az igazgatói irodában leadja.

LATIN NYELV

Írásbeli: 60 perc

1. Nyelvtani teszt az adott év nyelvtani anyagából (30 p.)
2. Ismert szerzőtől ismert szöveg fordítása szótár nélkül és a szöveghez tartozó nyelvtan ismerete (20 p.)

Használható segédeszköz: —

Értékelés: nyelvtan: 30 pont
szöveg lefordítása: 10 pont
szöveghez tartozó nyelvtan: 10 pont

Szóbeli: a) Ismert szerzőtől ismert szöveg fordítása szótár nélkül és a szöveghez tartozó nyelvtan ismerete (30 p.)
b) Kultúrtörténeti témakör kifejtése (20 p.)

Használható segédeszköz: —

Értékelés: szöveg felolvasása: 3 pont

szöveg lefordítása:	15 pont
szöveghez kapcsolódó nyelvtani ismeretek	12 pont
képhez kapcsolódó téma kifejtése	20 pont

Minden vizsgarészből külön-külön 20%-ot el kell érni.

A szóbeli és írásbeli összesített pontszáma: **100 pont**

A vizsgára jelentkezéskor a tanuló felkeresi szaktanárát vagy a kijelölt szaktanárt, aki írásban tájékoztatja a vizsga anyagáról, melynek tudomásul vételét a tanuló aláírásával igazolja. Az átvételi elismervény egy példányát az igazgatói irodában leadja.

MATEMATIKA

Írásbeli: 7-8 feladat. Ezek megoszlása:

- három-négy könnyű feladat (2-4 pontos I. rész),
- két átlagos feladat (10-12 pontos II./A rész),
- egy vagy két összetett, szöveggel jobban ellátott és több részkérdésből álló átlagos feladat (15-17 pontos II. B).

A javító és osztályozó vizsgák anyaga lefedi az egész tanév tananyagát, összhangban a helyi tanterv követelményeivel.

Használható segédeszköz:

A feladatok megoldásához 9-11. évfolyamon csak zsebszámológépet, 12. évfolyamon zsebszámológépet és függvénytáblát használhat, más elektronikus vagy írásos segédeszköz használata tilos!

Értékelés: A pontozás szempontjai megegyeznek az írásbeli érettségi dolgozatok pontozási szempontjaival.

Szóbeli: —

INFORMATIKA

Írásbeli: —

Szóbeli: —

Gyakorlati: A megoldáshoz rendelkezésre álló idő: 45 perc.

A gyakorlati vizsgán a vizsgázónak az adott tanév anyagából összeállított feladatsort kell megoldaniuk számítógéppel. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is önállóan határozhatja meg.

Használható segédeszközök:

Számítógép a megfelelő szoftverekkel (az intézmény biztosítja), vonalzó (a vizsgázónak kell hoznia).

Értékelés: Az értékelés szempontjai megegyeznek az érettségi dolgozatok értékelési szempontjaival.

FIZIKA

Írásbeli: Két részből áll:

- 10 darab feleletválasztós kérdés;
- 4 db számítási feladat, melyből kettő egyszerű, kettő összetett.

Használható segédeszköz:

Az írásbeli vizsgán számológép használható.

A négyjegyű függvénytáblázat sem az írásbeli, sem a szóbeli vizsgán nem használható!

Értékelés: A pontozás szempontjai megegyeznek az írásbeli érettségi dolgozatok pontozási szempontjaival.

Szóbeli: 20 perces felkészülési idő után – 10 perces feleletből áll. A szóbeli tételsort a szaktanár állítja össze. A témakörök nyilvánosak, a konkrét kérdések nem.

Használható segédeszköz: —

Értékelés: A szóbeli vizsgán 40 pont érhető el. A pontozás szempontjai megegyeznek az írásbeli érettségi dolgozatok pontozási szempontjaival.

KÉMIA

Írásbeli: A feladatsoron belül szerepelhetnek egyszerű (ismeretet felidéző), és problémára irányuló részfeladatok is. Ez utóbbiak kapcsolódhatnak kísérlet leírásához, vagy szöveg, kép értelmezéséhez. Szövegértelmezés, számítási feladatok.

Használható segédeszköz: (a vizsgázó hozza): számológép, periódusos rendszer

Értékelés: Elérhető pontszám: 60. Az értékelés szempontjai megegyeznek az írásbeli érettségi dolgozatok értékelési szempontjaival.

Szóbeli: 20 perces felkészülési idő után – 10 perces feleletből áll. A szóbeli tételsort és a hozzá tartozó értékelési útmutatót a megadott szempontok alapján a szaktanár állítja össze. A témakörök nyilvánosak, a konkrét kérdések nem.
Minden szóbeli tétel két altételt tartalmaz.

Használható segédeszköz: (a vizsgázó hozza): számológép, periódusos rendszer

Értékelés: Elérhető pontszám: 30. Az értékelés szempontjai megegyeznek a szóbeli érettségi vizsga értékelési szempontjaival.

BIOLÓGIA

Írásbeli: A feladatsoron belül szerepelhetnek egyszerű (ismeretet felidéző), és problémára irányuló részfeladatok is. Ez utóbbiak kapcsolódhatnak kísérlet leírásához, vagy szöveg, kép értelmezéséhez. Szövegértelmezés, számítási feladatok.

Használható segédeszköz: (a vizsgázó hozza): számológép, növényismeret tankönyv

Értékelés: Elérhető pontszám: 60

Szóbeli: 20 perces felkészülési idő után – 10 perces feleletből áll. A szóbeli tételsort és a hozzá tartozó értékelési útmutatót a megadott szempontok alapján a szaktanár állítja össze. A témakörök nyilvánosak, a konkrét kérdések nem.
Minden szóbeli tétel három altételt tartalmaz.

Használható segédeszköz: (a vizsgázó hozza): számológép, növényismeret tankönyv

Értékelés: Elérhető pontszám: 40

FÖLDÜNK ÉS KÖRNYEZETÜNK

Írásbeli: Feladatsor, mely topográfiai ismereteket, képességeket ellenőrző, illetve földrajzi ismeretek és képességek meglétét vizsgáló feladatokból áll.

Használható segédeszköz: középiskolai földrajz atlasz, kivéve a topográfiai feladatokat.

Értékelés: Elérhető pontszám: 50.

Szóbeli: A vizsga tételhúzással kezdődik, a felkészülési idő 20 perc, utána a felelet 10 perc lehet. A vizsgázónak önállóan, a szaknyelv használatával kell felelnie.

Használható segédeszköz: középiskolai földrajz atlasz

Értékelés: A szóbeli felelet 25 pont

(tartalmi összetevők 20 pont, logikus felépítés 2 pont, szaknyelv, térkép- és esz-
közhasználat 3 pont).

ÉNEK-ZENE

Írásbeli: A vizsgázó egy 10 kérdésből álló zenetörténeti tesztlapot tölt ki, amely során a kérdésekre megjelölt a,b,c válaszokból kiválasztja a megfelelőt.

Használható segédeszköz: —

Értékelés: 1-10 pontig

Szóbeli: Az adott tanév, vagy félév anyagából a szaktanár öt szóbeli tétel kérdését állítja össze, melyből a vizsgázó húz. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.

Használható segédeszköz: —

Értékelés: 1-10 pontig

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

Írásbeli: Teszt kitöltése: az adott tanév művészettörténeti anyagából, a rajz elméleti anyagából (ábrázolási rendszerekből) összeállított feladatokból áll.

Használható segédeszköz: —

Értékelés: Elérhető pontszám: 40

Kiegészítés: rajzokat nem kell készíteni, mert egyéni felkészülésnél nem áll rendelkezésre elegendő instrukció és korrigálás.

Szóbeli: —

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Írásbeli: —

Szóbeli: —

Gyakorlati: tényleges időtartama kb. 60 perc.

A vizsgázók részére a gyakorlati vizsga megkezdése előtt **30 perc általános bemelegítés**, illetve sportági váltásoknál **3-5 perc speciális bemelegítés** engedélyezett.

Használható segédeszköz:

A szervezőknek biztosítaniuk kell a lebonyolítás zavartalanságát és a balesetmentes körülményeket. A gyakorlati vizsga helyszínén biztosítani kell továbbá a szükséges felszereléseket, szereket, de a vizsgázók az előre bemutatott saját sporteszközeiket is használhatják. Egyéb segédeszköz használata nem megengedett.

A feladatok bemutatása során biztosítást, vagy segítségadást minden esetben a vizsgázó testnevelő tanára nyújthat.

A torna gyakorlatainak kivételével feladatonként 3 kísérlet engedélyezett a tanulóknak.

A vizsgázás javasolt sorrendje a fizikai igénybevétel szempontjából a következő:

- gimnasztikai gyakorlat
- húzódzkodás
- mászás-függeszkedés
- torna
- atlétika
- labdajátékok

Fenti sorrendtől indokolt esetben el lehet térni.

Feladatok a 11. évfolyam második félévére és a 12. évfolyam teljes tanévre vonatkozóan az előrehozott érettségi vizsgát tenni szándékozó tanulók számára:

1. 64 ütemű gimnasztikai szabadgyakorlat fűzér
2. Húzódzkodás
3. Kötélmászás/függeszkedés
4. Talaj: rövid gyakorlat bemutatása
5. Gerenda/Gyűrű: rövid gyakorlat bemutatása
6. Atlétika: helyből távolugrás
7. Atlétika: medicinlabda lökés
8. Kosárlabda:
  - fektetett dobás technikára
  - tempódobás technikára
9. Kézilabda: felugrósos kapura lövés
10. Röplabda:
  - felső egyenes nyitás
  - alapkosár-érintés fej fölé (a körben), min. 15 db

Értékelés: A 10 feladat végrehajtása során összesen 50 pont szerezhető.

TÁRSADALOMISMERET

Írásbeli: Tesztfeladatsor megoldása

Használható segédeszköz: középiskolai történelmi atlasz

Értékelés: 20 pont

Szóbeli: A mellékletben szereplő témakörök alapján összeállított tételekből

Használható segédeszköz: középiskolai történelmi atlasz

Értékelés: 20 pont

MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET

Írásbeli: —

Szóbeli: A szaktanár által előre kiadott témakörök alapján 10–15 tételből

Használható segédeszköz: —

Értékelés: A középszintű szóbeli érettségi szempontrendszere alapján:	
A feladat megértése, a lényeg kiemelése	15 pont
A megközelítés, az elemzés sokszínűsége	35 pont
Az ismeretek gazdagsága	35 pont
<u>Világosság, nyelvhelyesség, a felelet felépítettsége</u>	<u>15 pont</u>
Összesen:	100 pont

BEVEZETÉS A FILOZÓFIÁBA

- Írásbeli:** Időtartam: 45 perc.
Az írásbeli vizsga tartalma: fogalommagyarázatok, forráselemzés és filozófiatörténeti korszakokról, filozófusok munkájáról szóló rövid esszé
- Használható segédeszköz:** nincs
- Értékelés:** 40 pont
- Szóbeli:** a mellékletben megadott szóbeli tételsor alapján
- Használható segédeszköz:** csak a tétellapon szereplő forrás ill. ábra
- Értékelés:** 40 pont

BESZÉDTECHNIKA

- Írásbeli:** —
- Szóbeli:** —
- Gyakorlati:** a mellékletben megadott a) b) c) d) gyakorlatok alapján
- Használható segédeszköz:** szivacsabla, tükör
- Értékelés:** a négy feladat végzése során 40 pont szerorzhető

SZÍNHÁZI ALAPISMERETEK

- Írásbeli:** —
- Szóbeli:** A szaktanár által előre kiadott témakörök alapján 10–15 tételből
- Használható segédeszköz:** —
- Értékelés:** A középszintű szóbeli érettségi szempontrendszere alapján:
A feladat megértése, a lényeg kiemelése	15 pont
A megközelítés, az elemzés sokszínűsége	35 pont
Az ismeretek gazdagsága	35 pont
<u>Világosság, nyelvhelyesség, a felelet felépítettsége</u>	<u>15 pont</u>
Összesen:	100 pont

EMBERISMERET ÉS ETIKA

- Írásbeli:** —
- Szóbeli:** A szóbeli tétel kifejtése során a vizsgázónak egy idézet, szövegrészlet stb. alapján kell önállóan véleményt formálnia a megadott témákhoz tartozó problémákról, segítő, iránymutató kérdések segítségével.
- Használható segédeszköz:** —
- Értékelés:** 30 pont

TÁNC

Írásbeli: —

Szóbeli: —

Gyakorlati: az alábbiak szerint

9. osztály

A vizsga menete:

- 1) a vizsgázó hármat bemutat a moldvai táncok közül (5p)
- 2) bemutatja a dél-alföldi táncok választott részét (5p)
- 3) bemutat egy-egy mezőségi lépést (2p)
- 4) egyéb tájegységek, vagy országok közül szabadon választott tánc bemutatása (2p)
- 5) értékelés (1p)

Használható segédeszköz: —

Értékelés:

- 1) szabályos, szépen kivitelezett gyakorlat esetén 30 pont
  - 2) szabályos, szépen kivitelezett gyakorlat esetén 30 pont
  - 3) szabályos, szépen kivitelezett gyakorlat esetén 15 pont
  - 4) szabályos, szépen kivitelezett gyakorlat esetén 15 pont
- Összesen: 90 pont

10. osztály

A vizsga menete:

- 1) a vizsgázó egyet bemutat a bemelegítő, lazító tréningek közül (2p)
- 2) a központok alapvető mozgásait bemutatja, valamint a kéz és a láb alapmozgásait (5p)
- 3) bemutat egy-egy szabadon választott ugrást és forgást (2p)
- 4) kontakt feladatok, valamint egy rövid koreográfia bemutatása (5p)
- 5) értékelés (1p)

Használható segédeszköz: —

Értékelés:

- 1) szabályos, szépen kivitelezett gyakorlat esetén 15 pont
  - 2) szabályos, szépen kivitelezett gyakorlat esetén 30 pont
  - 3) szabályos, szépen kivitelezett gyakorlat esetén 15 pont
  - 4) szabályos, szépen kivitelezett gyakorlat esetén 30 pont
- Összesen: 90 pont

11. osztály

A vizsga menete:

- 1) A vizsgázó egyet bemutat a latin táncok közül
- 2) A vizsgázó egyet bemutat a standard táncok közül
- 3) A vizsgázó egyet bemutat a választott modern irányzatok közül (hip-hop; rap; musical; stb.)

Használható segédeszköz: —

Értékelés:

- 5) szabályos, szépen kivitelezett gyakorlat esetén 15 pont
- 2) szabályos, szépen kivitelezett gyakorlat esetén 15 pont
- 3) szabályos, szépen kivitelezett gyakorlat esetén 15 pont

Összesen: 45 pont

12. osztály

Minden osztályban szalagavató tánc

Melléklet

Tantárgyanként a témakörök

MAGYAR NYELV

Tankönyvszerzők:

Nyelvtan: Széplaki Erzsébet

Hajas Zsuzsa

Antalné Szabó Ágnes–Raátz Judit

Dörnyei László

7. osztály

1. A szóelemek
2. A szófajok
3. A szavak jelentése
4. Az állítmány és az alany
5. A tárgyas és határozós szószerkezetek
6. A jelzős szószerkezetek
7. A mellérendelő szószerkezetek

8. osztály

1. A kommunikáció
2. A mondat
3. Az egyszerű mondat
4. Az alárendelő összetett mondat
5. A mellérendelő összetett mondat
6. A többszörösen összetett mondat
7. A szóösszetétel

9. osztály

1. A hangok és a hangtörvények
2. A szóelemek típusai és a szóalkotás módjai
3. A szófajok
4. A szószerkezetek
5. Helyesírásunk alapelvei és szabályai
6. A szavak hangalakja és jelentése
7. A szöveg szerkezete és grammatikája

10. osztály

1. A szövegtípusok
2. Önéletrajz, hivatalos levél, kérvény, jegyzőkönyv...
3. Retorikai ismeretek
4. A beszéd megszólaltatása
5. Az érvelés
6. A szövegszerkesztés tudománya
7. Anyanyelvünk változatai

11. osztály

1. Nyelv és stílus
2. A tudományos és a szakmai stílus
3. A hivatalos stílus
4. A publicisztikai stílus
5. Szóképek
6. Alakzatok
7. A zeneiség stíluseszközei

12. osztály

1. Nyelvtípusok
2. A nyelvrokonság és bizonyítékai
3. Nyelvtörténeti korszakok
4. A nyelvtörténet forrásai
5. Nyelvtani rendszerünk változásai
6. Szókincsünk változásai
7. Jelentésváltozás

IRODALOM

Tankönyvszerzők:

Irodalom: Mohácsy Károly

Fűzfa Balázs

Radócné Bálint Ildikó–Virág Gyuláné

7. osztály

1. Műnemek és műfajok
2. A líra
3. Lírai műfajok
4. Az időmértékes verselés
5. Az ütemhangsúlyos verselés
6. Kölcsey: Himnusz, Vörösmarty: Szózat
7. Az epika
8. A novella, az elbeszélés, a regény
9. A műballada
10. A dráma

8. osztály

1. Az epika. A regény/egy szabadon választott mű/
2. A mítoszok világa
3. A Biblia – Újszövetség
5. A homéroszi eposzok
6. A görög líra
7. A görög dráma
8. A római költészet
9. Horatius
10. Műnemek, műfajok az irodalomban

9. osztály

1. A Biblia világa
2. A görög mitológia, a homéroszi eposzok
3. Az ókori görög színház, Szophoklész: Antigoné
4. A római költészet kiemelkedő alkotói, jellemző műfajai

5. A középkor magyar irodalmából: HBK, ÓMS
6. A reneszánsz és humanizmus Itáliában
7. Janus Pannonius költészete
8. Balassi Bálint életműve
9. A barokk Magyarországon. Zrínyi: Szigeti veszedelem
10. Az angol reneszánsz. Shakespeare színháza/egy drámája

10. osztály

1. A felvilágosodás korának világirodalmából /szabadon választott művek bemutatásával/
2. Kazinczy, Batsányi
3. Csokonai
4. Berzsenyi
5. Az európai romantika irodalmából: E.T.A. Hoffmann és/vagy Puskin
6. Katona József: Bánk bán
7. Kölcsey Ferenc
8. Vörösmarty Mihály
9. Petőfi Sándor
10. Arany János: Toldi, Toldi estéje

11. osztály

1. Arany János lírája
2. Arany balladái
3. Jókai regényművészete szabadon választott mű/vek/ alapján
4. Madách: Az ember tragédiája
5. Mikszáth Kálmán: Tót atyafiak, A jó palócok
6. Orosz realizmus: Gogol vagy Tolsztoj műveiből
7. Csehov vagy Ibsen egy drámája
8. A klasszikus modernség/impreszionizmus, szimbolizmus, szecesszió stb. bemutatása/
9. Ady Endre költészete
10. Babits Mihály költészete

12. osztály

1. Móricz Zsigmond
2. Kosztolányi lírája, kis- és nagyepikája
3. Tóth Árpád lírája
4. Juhász Gyula lírája
5. Az avantgárd irányzatai
6. A 20. század világirodalmából/Thomas Mann vagy F. Kafka vagy Camus vagy Brecht stb.
7. József Attila
8. Radnóti Miklós
9. Örkény egyperces novelláiból
10. A kortárs magyar irodalomból, szabadon

TÖRTÉNELEM

- Mindkét esetben a **kerettantervi** követelményeknek ill. a **középszintű** érettségi vizsga adott évfolyami követelményeinek kell megfelelni.

IDEGEN NYELVEK

A vizsgára jelentkezéskor a tanuló felkeresi szaktanárát vagy a kijelölt szaktanárt, aki írásban tájékoztatja a témakörökről.

LATIN NYELV

9. évfolyam

Tankönyv: N. Horváth Margit- Dr. Nagy Ferenc: Latin nyelvkönyv I.

1. Aeneas és története, I-II. declinatio, activ indicativus praesens imperfectum
2. Romulus és Remus története, I-II. declinatio, activ indicativus praesens imperfectum
3. Római család, névadás, III. declinatio
4. Róma városa
5. Római istenek, activ indicativus praeteritum imperfectum
6. Római iskola, imperativus, locativus, vocativus, személyes névmások
7. Római erények, activ indicativus praesens perfectum, mutató, vonatkozó névmás
8. Római jóslásról, activ indicativus futurum imperfectum és perfectum, possum posse, potui ige
9. Római magisztrátusok, IV. declinatio, passiv személyragok
10. Római ünnepek, V. declinatio, activ indicativus praeteritum perfectum
11. Mezőgazdaság, activ coniunctivus praesens imperfectum, fero, ferre ige
12. Szabin nők elrablása, activ coniunctivus praeteritum imperfectum és perfectum
13. Horatiusok és Curiatiusok, melléknév fokozás, adverbium

10. évfolyam

Tankönyv: N. Horváth Margit- Dr. Nagy Ferenc: Latin nyelvkönyv II.

1. Phaedrus élete, munkássága; olvasott művei: De vulpa et uva, Canis per fluvium carnem ferens, lupus et agnus, rana rupta et bos
2. Összetett igealak, participium imperfectum activi és perfectum passivi, deponens igék, attributum praedicativum
3. Pertonius Arbiter élete és munkássága; olvasott műve: Satyricon
4. Ablativus absolutus és mancus
5. Publius Ovidius Naso élete és munkássága; olvasott művei: Fasti: Ianus, Róma alapítása, Arión, Metamorphoses: Daedalus és Icarus, Philémón és Baukisz
6. Accusativus cum infinitivo és nominativus cum infinitivo, infinitivus imperfectus activi és passivi, infinitivus perfectus activi és passivi, infinitivus instans activi és passivi, participium instans activi és passivi, gerundium, gerundivumos szerkezet, supinum accusativusa és ablativusa, csak perfectum alakú igék, semideponens igék
7. Caius Iulius Caesar élete és munkássága; olvasott műve: Commentarii de bello Gallico
8. Titus Livius élete és munkássága; olvasott műve: Ab urbe condita
9. Caius Valerius Catullus élete és munkássága; olvasott művei: Vivamus, mea Lesbia, Lugete, o Veneres, Hymenaeus
10. Tőszámnevek, coniugatio periphrastica activa és passiva

11. évfolyam

Tankönyv: N. Horváth Margit- Dr. Nagy Ferenc: Latin nyelvkönyv III.

1. Caius Valerius Catullus élete és munkássága; olvasott művei: Odi et amo, Ille mi par esse
2. Consecutio temporum
3. Publius Ovidius Naso élete és munkássága; olvasott művei: Metamorphoses: Pygmalion, Ember teremtése- Prometheus
4. Caius Iulius Caesar élete és munkássága; olvasott műve: De bello Gallico
5. Marcus Tullius Cicero élete és munkássága; olvasott művei: Cicero levele-Tullius Terentiae suae, Tulliolae suae, Ciceroni suo, Orationes in Verrem, Oratio in Catilinam prima
6. Sallustius élete és munkássága; olvasott műve: De coniuratione Catilinae
7. Publius Vergilius Maro élete és munkássága; olvasott művei: Aeneis: I. ének: 1-34, 588-610, II. ének: 1-20, 212-224, IV. ének: 1-14, 607-629, VI. ének: 264-273, 298-312, 456-476, IX. ének: 427-439, XI. ének: 816-831, XII. ének: 930-949

12. évfolyam

Tankönyv: N. Horváth Margit- Dr. Nagy Ferenc: Latin nyelvkönyv IV.

1. Ókori görög és római filozófia: preszókratikusok, Platón, Arisztotelész, epikureizmus, sztoicizmus, középső és késői sztoicizmus
2. Titus Lucretius Carus élete és munkássága; olvasott műve: De rerum natura
3. Lucius Annaeus Seneca élete és munkássága; olvasott műve: Epistulae morales
4. Cornelius Tacitus élete és munkássága; olvasott műve: Annales: I. 1-3
5. Quintus Horatius Flaccus élete és munkássága; olvasott művei: I.1, I.9, I.11, I.22, I.37, II.3, II.10, III.9, III.30

MATEMATIKA

9. osztály

1. Kombinatorika, halmazok
2. Algebra és számelmélet
3. Függvények
4. Háromszögek, négyszögek, sokszögek
5. Egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek
6. Egybevágósági transzformációk
7. Statisztika

10. osztály

1. Gondolkodási módszerek
2. A gyökfogalom kiterjesztése
3. A másodfokú egyenlet
4. A körrel kapcsolatos ismeretek bővítése
5. A hasonlósági transzformáció és alkalmazásai
6. Hegyesszögek szögfüggvényeinek értelmezése
7. Vektorok
8. Szögfüggvények
9. Valószínűségszámítás

11. osztály

1. Kombinatorika, gráfok
2. Hatvány, gyök, logaritmus

3. A trigonometria alkalmazásai
4. Függvények
5. Koordinátageometria
6. Valószínűségszámítás, statisztika

12. osztály

1. Logika, bizonyítási módszerek
2. Számsorozatok
3. Térgeometria
4. Valószínűségszámítás és statisztika
5. + középszintű írásbeli vizsga témakörei.

INFORMATIKA

Témakörök:

szövegszerkesztés; prezentáció, grafika, weblapkészítés; táblázatkezelés; a 12. évfolyamon:
adatbázis-kezelés

8. évfolyam

1. Az informatika alapjai
  - 1.1. A számítógép fő részei.
  - 1.2. Egészséges, ergonómiai szempontoknak megfelelő számítógépes munkakörnyezet.
  - 1.3. Számítástechnikai eszközök kezelése: háttértárak, nyomtatók, digitalizálók használata.
  - 1.4. A jelek csoportosítása.
  - 1.5. Információ, kód, jelhalmazok adatmennyisége.
  - 1.6. Adatátvitel, kommunikáció.
  - 1.7. A számítógépek története, Neumann-elv.
  - 1.8. Magyar tudósok szerepe az informatikai kultúra fejlődésében.
  - 1.9. A számítógépek alkalmazási területei a társadalomban.
2. Az operációs rendszer használata
  - 2.1. Lemez formázása, használhatóságának ellenőrzése újraformázás nélkül.
  - 2.2. Könyvtárszerkezet kialakítása a háttértárolón.
  - 2.3. Kiválasztott állományok másolása, mozgatása, átnevezése, törlése.
  - 2.4. Vírus fogalma, hatása, vírusterjedés megakadályozása
  - 2.5. Víruskereső indítása és üzenetei.
  - 2.6. Tömörítés fogalma, célja, egyszerű tömörítési módok.
  - 2.7. Tömörített állomány tartalmának megtekintése, kiválasztott állományok kicsomagolása.
  - 2.8. Kiválasztott könyvtár tartalmának tömörítése.
  - 2.9. Multimédia oktatóprogramok, oktatási anyagok.
3. Kommunikáció a hálózaton
  - 3.1. Az iskolai hálózat vázlatos felépítése, a szolgáltató és munkaállomások kapcsolata.
  - 3.2. Hálózatok csoportosítása összekötés és kiterjedtség szerint.
  - 3.3. A hálózati szolgáltatások kialakulásának rövid története.
  - 3.4. A hálózat használatának alapszabályai.
  - 3.5. Saját e-mail cím.
  - 3.6. Az elektronikus levelezés alapfunkcióinak használata: küldés, fogadás.
  - 3.7. Hasznos webhelyek.
  - 3.8. Tematikus és kulcsszavas keresők webhely-kereséshez.
  - 3.9. Csevegő program bemutatása.

4. Algoritmusok és adatok
  - 4.1. Szöveg és kép számokká alakítása.
  - 4.2. Logaritmikus keresés algoritmus.
  - 4.3. A kettes számrendszer és az átváltási algoritmusok.
  - 4.4. Algoritmus megadása élőbeszédben.
5. Dokumentumkészítés számítógéppel
  - 5.1. Ábrák rajzolása, kész rajzok módosítása.
  - 5.2. Képek bevitele.
  - 5.3. A szövegegységek.
  - 5.4. Szöveg átrendezése, keresés, csere, helyesírás.
  - 5.5. A karakter-, bekezdés- és oldalformázás.
  - 5.6. Kisebb méretű dokumentum tervezése, szerkesztése.
  - 5.7. Szöveges és rajzos dokumentumok tervezése, az elkészítés szokásos menete.
  - 5.8. Dokumentumkészítés számítógéppel
  - 5.9. Levél, újságoldal, kérdőív, feladatlap készítése.
  - 5.10. Tabulátorok használata, táblázat készítése.
  - 5.11. Az internetről letöltött dokumentumok elhelyezése saját dokumentumban.
  - 5.12. Prezentációkészítés alapjai.
  - 5.13. Szerzői jog, felhasználói etika.
  - 5.14. Tantárgyi anyag készítése.
6. Az adatkezelés alapjai
  - 6.1. Bevezetés a táblázatkezelésbe.
  - 6.2. Táblázatok használata a mindennapi életben.
  - 6.3. Adatok táblázatos formába rendezése, feldolgozása.
  - 6.4. Cella, sor, oszlop, hivatkozás, képlet.
  - 6.5. Alapdiagramok készítése táblázatból.
  - 6.6. Keresés meglévő adatbázisban.
7. Könyvtár használat
  - 7.1. Könyvtártípusok: nemzeti könyvtár, szak-, köz- és iskolai könyvtár.
  - 7.2. Kézikönyvtár: könyvtípusok, használati jellemzőik
  - 7.3. Tárgyi katalógusok: szakkatalógus, tárgyszó katalógus.
  - 7.4. A szellemi munka technikája

9. évfolyam

1. Az informatika alapjai
  - 1.1. Hardvereszközök fajtái és jellemzőik.
  - 1.2. Neumann-elvű és más számítógépek.
  - 1.3. Analóg és digitális jelek.
  - 1.4. Jelhalmazok adattartalma.
  - 1.5. Logikai műveletek és kapuk.
2. Az operációs rendszer használata
  - 2.1. Állományműveletek: keresés, mozgatás, másolás, létrehozás, nyomtatás, törlés, átnevezés, jellemzők beállítása.
  - 2.2. Biztonsági másolat készítése.
  - 2.3. Törölt állományok visszaállítása.
  - 2.4. Tömörített állomány létrehozása, bővítése.
  - 2.5. Az operációs rendszer néhány jellemzője.
  - 2.6. Alkalmazás telepítése installációs anyagról.
  - 2.7. A regisztrálás folyamata.
  - 2.8. Több program összehangolt alkalmazása.
3. Kommunikáció hálózaton
  - 3.1. Az iskolai hálózat vázlatos felépítése.
  - 3.2. Iskolai szolgáltatások és számítógépek használati rendje.
  - 3.3. Az iskolai azonosító képzési szabálya és használata.
  - 3.4. Saját e-mail cím.

- 3.5. Elektronikus levelezés funkcióinak használata: levelek csoportosítása, szűrése.
- 3.6. Levelezési listák és hírcsoportok.
- 3.7. Az ftp bemutatása.
- 3.8. Részletes keresés kulcsszavas keresőkkel.
4. Dokumentumkészítés számítógéppel
  - 4.1. A szöveg-, illetve képszerkesztő programok fejlett szolgáltatásai.
  - 4.2. Digitális képek alkalmazása.
  - 4.3. Objektum, táblázat beillesztése.
  - 4.4. A szöveg formázásának lehetőségei: a fejléc-lábléc, az oldalszámzás, a lábjegyzet; hasá-
bok kialakítása.
  - 4.5. Dokumentumok készítése minta és feladat alapján.
  - 4.6. Típusdokumentumok.
  - 4.7. Multimédia-prezentáció.
  - 4.8. A prezentáció készítésének menete.
  - 4.9. Weboldal készítése webszerkesztővel: szöveg, kép, hivatkozás bevitele.
  - 4.10. Formázási lehetőségek.
  - 4.11. Szerzői jogi alapfogalmak, a szabad felhasználás körébe tartozó adatok, dokumentumok
példákon történő bemutatása és alkalmazási lehetőségei.
  - 4.12. Adatvédelmi alapfogalmak megismertetése, az információhitelesség megőrzésének techni-
káival való megismerkedés.
  - 4.13. Az infokommunikációs világban kialakult alapvető viselkedési, publikálási szabályok be-
mutatása példákon.
5. Táblázatkezelés
  - 5.1. A táblázatkezelés alapfunkciói és fogalmai.
  - 5.2. Függvények, képletek.
  - 5.3. Adattípusok, adatmegjelenítési formák, formázási lehetőségek, adatmódosítás.
  - 5.4. A diagram fogalma, összefüggés függvények és diagramok között.
  - 5.5. Diagramfajták.
  - 5.6. Problémamegoldás táblázatkezelővel.
6. Könyvtárhasználat
  - 6.1. Dokumentumtípusok: nyomtatott és nem nyomtatott dokumentumok.
  - 6.2. Tájékoztató eszközök: kézikönyvtár, információkereső nyelvek, katalógusok, számítógépes
adatbázisok.
  - 6.3. Könyvtári és egyéb információs rendszerek.
  - 6.4. A közhasznú tájékozódás forrásai, eszközei (internet, pályaválasztási tanácsadó, telefon-
könyv, menetrend, katalógusok stb.).
7. Információkezelés (gépírás)
  - 7.1. A tízujjas vakírás elsajátítása.
  - 7.2. A helyes test- és kéztartás kialakítása.
  - 7.3. Az alappillentyűk és a szóközbillentyű használata.
  - 7.4. A Shift és Caps Lock billentyű helyes használata.
  - 7.5. A számok írása betűkapcsolásokkal.
  - 7.6. Az írásjelek gyakoroltatása célirányosan kialakított mondatok íratásával.
  - 7.7. Szócsoportok, sorok, mondatok és összefüggő szövegek másolása.

11. évfolyam

1. Dokumentumkészítés számítógéppel
  - 1.1. A szöveg-, illetve képszerkesztő programok fejlett szolgáltatásai.
  - 1.2. Digitális képek alkalmazása.
  - 1.3. Objektum, táblázat beillesztése.
  - 1.4. A szöveg formázásának lehetőségei: a fejléc-lábléc, az oldalszámzás, a lábjegyzet; hasá-
bok kialakítása.
  - 1.5. Dokumentumok készítése minta és feladat alapján.
  - 1.6. Típusdokumentumok.
  - 1.7. Multimédia-prezentáció.

- 1.8. A prezentáció készítésének menete.
- 1.9. Weboldal készítése webszerkesztővel: szöveg, kép, hivatkozás bevitele.
- 1.10. Formázási lehetőségek.
2. Táblázatkezelés
  - 2.1. A táblázatkezelés alapfunkciói és fogalmai.
  - 2.2. Függvények, képletek.
  - 2.3. Adattípusok, adatmegjelenítési formák, formázási lehetőségek, adatmódosítás.
  - 2.4. A diagram fogalma, összefüggés függvények és diagramok között.
  - 2.5. Diagramfajták.
  - 2.6. Problémamegoldás táblázatkezelővel.
3. Adatbázis-kezelés
  - 3.1. Adatok csoportosítása, értelmezése, azok grafikus ábrázolása, statisztikai jellemzők kiszámolása, következtetések levonása.
  - 3.2. A relációs adatbázis-kezelés alapfogalmai
  - 3.3. Adatbázis-kezelő használata
  - 3.4. Adatbázis használat
  - 3.5. Keresési és lekérdezési feladatok.
  - 3.6. Adatállományok.
  - 3.7. Az adatbázis karbantartása.
  - 3.8. Űrlapok és jelentések

12. évfolyam

1. Multimédia
  - 1.1. Multimédia eszközök
  - 1.2. Képfeldolgozás
  - 1.3. Digitális vágás
2. Prezentáció
  - 2.1. Multimédia elemek a prezentációban.
  - 2.2. Multimédia bemutató készítése.
  - 2.3. Diaképek készítése, szöveggel, képpel, animációval, hanghatással.
  - 2.4. Interaktív elektronikus faliújságok, információs táblák, bemutatók készítése.
3. Integrált számítógép alkalmazói ismeretek
  - 3.1. A hétköznapi életben előforduló problémák komplex számítógépes megoldása
  - 3.2. A tanult alkalmazói vagy fejlesztői programok komplex használata adott probléma megoldására
4. Adatbázis-kezelés
  - 4.1. Adatok csoportosítása, értelmezése, azok grafikus ábrázolása, statisztikai jellemzők kiszámolása, következtetések levonása.
  - 4.2. A relációs adatbázis-kezelés alapfogalmai
  - 4.3. Adatbázis-kezelő használata
  - 4.4. Adatbázis használat
  - 4.5. Keresési és lekérdezési feladatok.
  - 4.6. Adatállományok.
  - 4.7. Az adatbázis karbantartása.
  - 4.8. Űrlapok és jelentések

FIZIKA

7. g osztály

- Az anyag néhány tulajdonsága, kölcsönhatások
- A testek mozgása
- A dinamika alapjai
- A nyomás
- Energia, energiaváltozások

- Hőjelenségek
Tankönyv: Fizika 7. (Mozaik Kiadó)

8. g osztály

- Elektromos alapjelenségek. Áramerősség, feszültség
- Az elektromos ellenállás. Az egyenáram hatásai
- Az elektromágneses indukció. A váltakozó áram
- Fénytan
- A testek mozgása

Tankönyv: Fizika 8. (Mozaik Kiadó), Fizika 9. (Mozaik Kiadó)

9. g osztály

- A tömeg és az erő
- Energia, munka
- Hőtan
- Elektrosztatika
- Az elektromos áram, vezetési jelenségek

Tankönyv: Fizika 9. (Mozaik Kiadó), Fizika 10. (Mozaik Kiadó)

10. g osztály

- A mágneses mező, elektromágneses indukció
- Mechanikai rezgések és hullámok
- Elektromágneses hullámok. Optika
- Modern fizika
- Magfizika. Csillagászat

Tankönyv: Fizika 10. (Mozaik Kiadó), Fizika 11. (Mozaik Kiadó)

9. osztály

- A testek mozgás
- A tömeg és az erő
- Energia, munka

Tankönyv: Fizika 9. (Mozaik Kiadó)

10. osztály

- Hőtan
- Elektrosztatika
- Az elektromos áram, vezetési jelenségek

Tankönyv: Fizika 10. (Mozaik Kiadó)

11. osztály

- A mágneses mező, elektromágneses indukció
- Mechanikai rezgések és hullámok
- Elektromágneses hullámok. Optika
- Modern fizika
- Magfizika. Csillagászat

Tankönyv: Fizika 11. (Mozaik Kiadó)

KÉMIA

7. osztály

1. Az anyag tulajdonságai és változásai
2. Hőtermelő és hőelnyelő folyamatok
3. A levegő
4. A levegő szennyezése és védelme
5. Az égés és a tűzoltás
6. A víz
7. Oldatok
8. Keverékek és oldatok szétválasztása
9. Az oldatok töménysége
10. A víz alkotórészei
11. Az elem és az atom
12. Az anyagmennyiség
13. Az atom felépítése
14. Az elektronburok
15. Fémek és nemfémek
16. Elemmolekulák
17. Vegyületek – vegyületmolekulák
18. Ionok és ionvegyületek
19. A kémiai egyenlet
20. A kémiai reakció
21. Kémiai számítások
22. Oxidáció és redukció
23. Savak – savas kémhatás
24. Bázisok – lúgos kémhatás
25. Közömbösítés

8. osztály

1. Anyagok
2. Kémiai részecskék
3. Anyagi változások
4. A hidrogén
5. A víz
6. A klór
7. A sósav
8. Az oxigén
9. A kén és vegyületei
10. A kénsav
11. A nitrogén és vegyületei
12. A foszfor és vegyületei
13. A szén vegyületei
14. A szilícium és vegyületei
15. A fémes elemek tulajdonságai
16. A fémek redukálósora
17. A nátrium és vegyületei
18. A kalcium és vegyületei
19. A víz keménysége és a vízlágyítás
20. Az alumínium
21. A vas
22. A fémek előállítása
23. A fémek korróziója

24. Nehézfémek, színesfémek, nemesfémek
25. Energiaforrásaink
26. Tápanyagok
27. Építőanyagok
28. Porcelán, finomkerámia, üveg
29. Műanyagok
30. Háztartási vegyszerek

9. osztály

1. Atomszerkezet, izotópok
2. Elektronszerkezet
3. A periódusos rendszer
4. Ionos és fémes kötések
5. Kovalens kötés
6. Molekulák, összetett ionok
7. Anyagi halmazok
8. Halmazállapotok, halmazállapot-változások
9. Oldatok
10. Kémiai reakciók típusai
11. Termokémia
12. Reakciókinetika
13. Egyensúly

10. osztály

1. A szerves vegyületek általános jellemzése.
2. A szerves vegyületek csoportosításának lehetőségei. A C-C kötések fajtái. A funkciós csoportok
3. Az alkánok általános jellemzése. A metán
4. Az alkének általános jellemzése. Az etén.
5. Az aromások általános jellemzése. A benzol
6. A Az alkoholok általános jellemzése. Az etilalkohol és a metilalkohol.
7. Az aldehidek és a ketonok általános jellemzése. A formaldehid.
8. A szerves savak. Az ecetsav és a hangyasav.
9. Nitrogéntartalmú vegyületek
10. Szénhidrátok
11. Fehérjék
12. Nukleinsavak
13. A polimerizációs műanyagok
14. A halogénszármazékok.

BIOLÓGIA

1. Bevezetés a biológiába

- 1.1. A biológia tudománya
- 1.2. Az élet jellemzői
  - 1.2.1 Az élő rendszerek
  - 1.2.2 Szerveződési szintek
- 1.3. Fizikai, kémiai alapismeretek

2. Egyed alatti szerveződési szint

- 2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek
  - 2.1.1 elemek, ionok
  - 2.1.2 szervetlen molekulák
  - 2.1.3 lipidek
  - 2.1.4 szénhidrátok
  - 2.1.5 fehérjék
- 2.2. Az anyagcsere folyamatai
  - 2.2.1. Felépítés és lebontás kapcsolata
  - 2.2.2 Felépítő folyamatok
  - 2.2.3 Lebontó folyamatok
- 2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
  - 2.3.1 elhatárolás
  - 2.3.2 mozgás
  - 2.3.3 anyagcsere
  - 2.3.4 osztódás
  - 2.3.5 a sejtműködések vezérlése

3. Az egyed szerveződési szintje

- 3.1. Nem sejtes rendszerek
  - 3.1.1 vírusok
- 3.2. Önálló sejtek
  - 3.2.1. baktériumok
  - 3.2.2 egysejtű eukarióták
- 3.3 Többsejtűség
  - 3.3.1 a gombák, növények, állatok elkülönülése
  - 3.3.2 sejtfontalak
  - 3.3.3 teleptest és álszövet
- 3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
  - 3.4.1 a növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
  - 3.4.2 az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
  - 3.4.3. a növények szövetei, szervei
    - szövetek
    - gyökér, szár, levél
    - virág, termés
  - 3.4.4. az állatok szövetei, szaporodása, viselkedése
    - szövetek
    - szaporodás – egyedfejlődés
    - viselkedés

4. Az emberi szervezet

- 4.1. Homeosztázis
- 4.2. Kültakaró
  - 4.2.1 bőr
  - 4.2.2 szabályozás
  - 4.2.3 a bőr gondozása, védelme
- 4.3. A mozgás
  - 4.3.1 vázrendszer
  - 4.3.2. izomrendszer
  - 4.3.3 szabályozás
  - 4.3.4 a mozgás és mozgási rendszer egészségtana

- 4.4. A táplálkozás
  - 4.4.1 táplálkozás
  - 4.4.2 emésztés
  - 4.4.3 felszívódás
  - 4.4.4 szabályozás
  - 4.4.5 táplálkozás egészségtana
- 4.5. A légzés
  - 4.5.1 légcseré
  - 4.5.2 gázcsere
  - 4.5.3 hangképzés
  - 4.5.4. szabályozás
  - 4.5.5. a légzés és a légzőrendszer egészségtana (elsősegélynyújtás)
- 4.6. Az anyagszállítás
  - 4.6.1. a testfolyadékok
  - 4.6.2 a szöveti keringés
  - 4.6.3. a szív és az erek
  - 4.6.4 szabályozás
  - 4.6.5. a keringési rendszer egészségtana, elsősegélynyújtás
- 4.7. A kiválasztás
  - 4.7.1 a vizeletkiválasztó rendszer működése
  - 4.7.2 szabályozás
  - 4.7.3 a kiválasztó szervrendszer egészségtana
- 4.8. A szabályozás
  - 4.8.1. idegrendszer
    - információelméleti vonatkozások
    - sejtszintű folyamatok
    - szinapszis
    - az idegrendszer általános jellemzése
    - gerincvelő
    - agy
    - testérvő rendszerek
    - érzékelés
    - látás
    - hallás és egyensúlyérzés
    - kémiai érzékelés
    - testmozgató rendszerek
    - vegetatív érvő és mozgató rendszerek
  - 4.8.2 az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai
    - a magatartás elemei
    - öröklött elemek
    - tanult elemek
    - a társas viselkedés alapjai
    - pszichés fejlődés
  - 4.8.3 az idegrendszer egészségtana
    - drogok
  - 4.8.4 a hormonrendszer
    - hormonális működések
    - belső elválasztású mirigyek
    - a hormonrendszer egészségtana
  - 4.8.5 az immunrendszer

- immunitás
- vércsoportok
- az immunrendszer egészségtana
- 4.9. Szaporodás és egyedfejlődés
  - 4.9.1 szaporítószervek
  - 4.9.2 egyedfejlődés

5. Egyed feletti szerveződési szintek

- 5.1. Populáció
  - 5.1.1 környezeti kölcsönhatások
  - 5.1.2. kölcsönhatások
    - viselkedésbeli kölcsönhatások
    - ökológiai kölcsönhatások
- 5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)
  - 5.2.1 az életközösségek jellemzői
  - 5.2.2 hazai életközösségek
- 5.3. Bioszféra
  - globális folyamatok
- 5.4. Ökoszisztéma
  - 5.4.1 anyagforgalom
- 5.5.környezet- és természetvédelem
  - Levegő
  - Víz
  - Energia, sugárzás
  - Talaj
  - Hulladék

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

- 6.1 Molekuláris genetika
  - 6.1.1 alapfogalmak
  - 6.1.2 mutáció
  - 6.1.3 a génműködés szabályozása
- 6.2. Mendeli genetika
  - 6.2.1 minőségi jellegek
  - 6.2.2 mennyiségi jellegek
- 6.3 Populációgenetika és evolúciós folyamatok
  - 6.3.1 ideális és reális populáció
  - 6.3.2 adaptív és nem adaptív evolúciós folyamatok
  - 6.3.3 biotechnológia
  - 6.3.4 bioetika
- 6.4. A bioszféra evolúciója
  - 6.4.1 prebiológiai evolúció
  - 6.4.2 az ember evolúciója

FÖLDÜNK ÉS KÖRNYEZETÜNK

7. osztály

Afrika:

- Afrika felszíne
- Éghajlata, növényzete

- Vízrajza
- Afrika lakosság
- Afrika országai
- Gazdaság
- Dél-afrikai Köztársaság

Ausztrália és Óceánia:

- Természeti viszonyok
- Népeség, gazdaság

Antarktika:

- Arktisz, Antarktisz

Amerika:

- Helyzete, határai, felszíne
- Éghajlat, növényzet
- Vízrajz
- Népeség
- Kanada
- USA
- Dél-Amerika országai

Ázsia:

- Felszíne, földtörténete
- Éghajlat, természetes növényzet
- Vízrajz
- Népeség
- Délnyugat-Ázsia
- Iszlám
- India
- Délkelet-Ázsia
- Kína
- Japán

Európa:

- Felszíne, földtörténete
- Éghajlat, vízrajz
- Népeség
- Észak-Európa
- Nagy-Britannia
- Benelux-államok
- Franciaország
- Spanyolország
- Olaszország
- Görögország
- Délszláv államok
- Kelet-Európa
- Balti államok
- Oroszország
- Ukrajna

8. osztály

Közép-Európa:

- Közép-Európa természeti viszonyai
- Németország

- Lengyelország
- Az Alpok országai
- A Kárpátok
- Csehország és Szlovákia
- Románia

Magyarország:

- Földrajzi helyzet
- Földtörténet
- Éghajlat
- Vízrajz
- Természetes növényzet, talaj
- Népeség
- Településhálózat
- Ipar
- Mezőgazdaság
- Idegenforgalom
- Közlekedés, távközlés
- Alföld
- Kisalföld és az Alpokalja
- Dunántúli-dombság
- Dunántúli-középhegység
- Északi-középhegység
- Budapest

9. osztály

Helyünk a világegyetemben:

- A Föld a világegyetemben
- A Föld, mint égitest
- Tájékozódás térben és időben
- A térképek

Lakóhelyünk, a Föld:

- A Föld belső szerkezete
- Lemeztektonika
- Vulkáni tevékenység
- Földrengések
- Hegységképződés
- A kőzetek
- Ásványkincsek és energiahordozók képződése
- Földtörténet
- A földrészek szerkezete és domborzata

Az éltető légkör:

- A légkör anyaga és szerkezete
- A levegő felmelegedése
- Hőmérséklet, szél
- Felhő és csapadékképződés
- Ciklonok, anticiklonok
- Általános légkörczés
- Monszun
- Légszennyezés

Vízburok:

- Óceánok, tengerek
- A tengervíz mozgásai
- A felszín alatti vizek
- Folyók, tavak
- Vízszennyezés

A földfelszín formakincse:

- Belső és külső erők
- A talaj
- Folyók felszínformálása
- Felszínformálás a tengerpartokon
- A jég felszínformálása
- A szél felszínformálása
- A karsztosodás

Földrajzi övezetesség:

- Éghajlati és földrajzi övezetesség
- A forró övezet
- A mérsékelt övezet
- A hideg övezet
- A függőleges övezetesség

Az ember szerepe a társadalmi-gazdasági folyamatokban:

- A világnépesség növekedése
- A népesség összetétele, eloszlása, sűrűsége
- A települések

10. osztály

A világgazdaság:

- Az államok
- Gazdasági és foglalkozási szerkezet
- Globalizáció
- A pénz világa

Európa regionális földrajza

- Az Európai Unió kialakulása, gazdaságpolitikai céljai
- Benelux államok
- Nagy-Britannia
- Franciaország
- Olaszország
- Észak-Európa
- Németország
- Ausztria, Svájc
- Csehország, Szlovákia
- Románia
- Jugoszlávia felbomlása, utódállamai
- Ukrajna
- Oroszország

Magyarország földrajza:

- Természeti és társadalmi erőforrásaink
- A gazdasági átalakulás két évtizede
- Közép-Magyarország és Budapest
- Nyugat-Dunántúl
- Közép- és Dél-Dunántúl

- Észak-Magyarország
- Régiók az Alföldön

Távoli országok földrajza:

- Izrael
- Közel-Kelet arab országai
- Észak-Afrika
- Trópusi-Afrika
- USA
- Latin-Amerika
- Japán
- Újonnan iparosodó országok
- Kína
- India

A jövő kérdései:

- Túlnépesedés
- Éhínség
- Ásványkincsek
- Fenntartható fejlődés

ÉNEK-ZENE

Az ének-zene tantárgy a gimnáziumban 3 tanéves időszakra bontható az alábbi témakörök szerint:

Első évfolyam

A régi stílusú magyar népzene kialakulása és főbb jellemzői.

Az őskor zenéje.

Az ókori zene: az ókori görög kultúra, és a zene kapcsolata.

A középkor zenéje: a gregorián zene kialakulása, és jellemzése.

A többszólamúság kialakulása, a trubadúr zene jelentősége és jellemzői.

A reneszánsz kor művészete és zenéje:

reneszánsz zenei műfajok (mise; madrigál; motetta), zenei szerkesztési módok (polyfon; homofon zenei szerkesztési mód), a legjelentősebb reneszánsz zeneszerzők ismerete és felsorolása.

A barokk kor mint a zenetörténet egyik legnagyobb formaalkotó korszaka:

Barokk zenei műfajok: concerto; szvit; prelúdium; fúga.

A barokk zenés színház és a vokális műfajok ismertetése: opera; oratórium; kantáta; passió.

A barokk kor legjelentősebb zeneszerzői: Vivaldi; Johann Sebastian Bach; Händel művészete, és jelentősebb zeneműveik.

Második évfolyam

Az új stílusú magyar népzene kialakulása és jellemzése.

A bécsi klasszicizmus művészeti korszakának jellemzői.

Zenei formák: periódus; szonátaforma.

Zenei műfajok: szonáta; vonósnégyes; szimfónia; versenymű fogalma és ismertetése.

A klasszikus opera legfontosabb zeneszerzői, és művei.

A bécsi klasszicizmus három legnagyobb zeneszerzője: Haydn; Mozart; Beethoven élete munkássága; legismertebb műveinek felsorolása és ismerete.

A romantika kora (19. század):

A romantika stílusjegyei, és legfontosabb romantikus műfajok: dal; hangszeres karakterdarab; szimfonikus költemény.

A romantikus zene legkiemelkedőbb alkotói: Schubert; Schumann; Chopin.

Liszt Ferenc, mint a romantikus zene legnagyobb magyar képviselője.

A romantikus opera: Verdi; Wagner művészete és alkotásai.

Harmadik évfolyam

Nemzeti romantikusok és a késő romantikus zene:

Csajkovszkij és Muszorgszkij, mint az orosz romantika zeneszerzői.

Erkel Ferenc (Bánk bán; Hunyadi László) a magyar nemzeti romantika legnagyobb operaszerzője.

A késő romantikus nemzeti zeneszerzők felsorolása és legismertebb zeneműveik.

A 19. és 20. század fordulójának zenéje:

Puccini és operái; az impresszionista zene és két legfontosabb képviselője: Debussy és Ravel.

A 20. századi zene legfontosabb külföldi képviselői:

Arnold Schönberg; George Gershwin; Igor Sztravinszkij.

A 20. század két legnagyobb magyar zeneszerzője:

Bartók Béla és Kodály Zoltán élete, művészete, és legfontosabb művei.

Új zenei irányzatok: jazz; rock.

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

A rajz és vizuális kultúra tanulásának első évfolyama

Prehisztórikus korok művészete (megalitikus kor alkotásai, barlangfestmények és rajzolatok, idól szobrászat...)

Ókori Kelet

- Az ókori Egyiptom művészete
- Mezopotámia művészete

Európa

- Égeikum,
  - Krétai művészet
- Mükénéi kultúra
- Ókori görög művészet
- Az ókori Itália művészete

Etruszk művészet

Az ókori Róma művészete

Ókeresztény művészet

Középkori művészet

Bizánci művészet

- Romanika
- Gótika

Reneszánsz

- Trecento

- Quattrocento
- Cinquecento

Összetett térformák, tárgyak térbeli helyzetének megjelenítése az ábrázoló geometria rendszerében (Monge-vetület. Egyméretű /izometria/ és kétméretű /dimetria/ axonometria, Kavalier axonometria) szabadkézi vázlattal és szerkesztéssel.

A rajz és vizuális kultúra tanulásának második évfolyama

Újkori művészet

- Manierizmus
- Barokk
  - Régence stílus
  - Rokokó
  - Copf stílus
- Klasszicizmus
  - Empire stílus
- Romantika
  - Biedermeier
- Realizmus
- Historizmus
  - Eklektika
  - Akadémizmus
- Klasszikus modernség
  - Szimbolizmus
  - Naturalizmus
  - Impresszionizmus
  - Posztimpresszionizmus
  - Szecesszió
- A 20. század művészete
  - avantgárd
  - art déco
  - neoklasszicizmus
  - kortárs művészet

Egyedi grafikai (ceruza, szén, tus, kréta, gouache), sokszorosító grafikai (magas, mély, síknyomású), festészeti technikák, táblaképfestészet (tempera, olaj) és monumentális festészeti (freskó, pannó, mozaik, üvegablak), vegyes (kollázs, montázs) technikák, valamint szobrászati anyag és technika (agyag, gipsz, fa, kő, fém; mintázás, öntés, faragás) lényegének ismerete.

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Az osztályozó és javítóvizsgára a szaktanárral való egyeztetés után a következő sportági feladatkörökből kell az adott évfolyamra vonatkozó feladatokat bemutatni:

- szabadgyakorlat
- kötélmászás
- torna
- atlétika
- labdajáték

TÁRSADALOMISMERET

MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET

11. osztály

A forgatókönyv
Filmes eszközök
A televízió műsorrendje
Televíziós műfajok
Korstílusok
Tömegfilm
Híres filmrendező pályaképe, munkássága

12. osztály

A film kifejezőeszközei
A montázs
A szereplő és a színész
A francia, a cseh és a magyar újhullám
Filmműfajok
Filmtörténet

BEVEZETÉS A FILOZÓFIÁBA

Milétoszi iskola
Pitagorasz
Hérakleiton
Szokratész
Platon
Arisztotelész
A szofisták
A sztoicizmus
A patrisztika
A skolasztika
A reneszánsz természetfilozófia
Francis Bacon
A reneszánsz államfilozófia Machiavelli
A felvilágosodás társadalmi filozófia Rousseau, Voltaire
A racionalizmus: Descartes, Pascal
Kant
Hegel
Nietzsche
Kierkegaard
A XX. sz.-i filozófiai irányzatok áttekintése

BESZÉDTECHNIKA

A) LÉGZÉS

9. osztály

- a rekeszlégzés változata fekve

- a rekeszlégzés változata állva
  - a rekeszlégzés sztereotip szósorokkal
  - légzőgyakorlatok könnyed fizikai megterheléssel
- Követelmény: a **rögzítés** szintje.

10. osztály

- rekeszlégzés fekvő, állva, sztereotip szósorokkal, fizikai megterheléssel
- Követelmény : **automatikus** szint.
- légzőgyakorlatok fizikai megterheléssel (egyensúly gyakorlatokkal, nagymozgásokkal)
  - memoriterek rövid szólamokkal
  - memoriterek hosszú szólamokkal
- Követelmény: a **rögzítés** szintje.

11. osztály

- rekeszlégzés dinamikus mozgás gyakorlatokkal
  - memoriterek váltott szólamokkal
  - a pótlevegőzés
- Követelmény: **automatikus** szint.

12. osztály

- légzésgyakorlatok a produktív beszédben
  - információ átadás különböző légzésmódokban
- Követelmény: **automatikus** szint.

B) HANGADÁS

9. osztály

- a "jó helyen" szólás gyakorlatai vokálisonként
  - középhangsáv gyakorlatok
  - rezonancia gyakorlatok
  - hangerőfokozás, főleg izomtevékenység oldásával
- Követelmény: a **rögzítés** szintje.

10. osztály

- a rezonancia gyakorlatokkal
  - a könnyed hangerőfokozás
- Követelmény: **automatikus** szint.
- a hangsávszélesítés
  - szöveges középhang gyakorlatok
- Követelmény: **rögzítés** szintje.

11. osztály

- szöveges középhang gyakorlatok
- Követelmény: **automatikus** szint.
- szöveges hangsáv gyakorlatok
- Követelmény: a **rögzítés** szintje.

12. osztály

- szöveges hangstílus gyakorlatok
  - páros és csoportos gyakorlatok az eddig tanult feladatokkal.
- Követelmény: **automatikus** szint.

C) KIEJTÉS

9. osztály

- a kimunkált magánhangzójtés gyakorlatai
- a helyes hangkapcsolatejtés
- az artikulációintenzitás ismerete

Követelmény: a **rögzítés** szintje.
- pöszesség logopédiai kompetenciájának ismerete

10. osztály

- a szóvégek megerősítésének helyes használata

Követelmény: **automatikus** szint.

- az időmértékes kiejtés használata

- a pergetett szövegmondás ismerete

Követelmény: a **rögzítés** szintje.

11. osztály

- a pergetett szövegmondás tudatos használata

- suttogó beszéd intenzitás növelése

Követelmény: a **rögzítés** szintje.

12. osztály

- a kiejtés-változtatás tudatos hírértéke

Követelmény: **automatizálás** szintje.

D) KIFEJEZÉS

9. osztály

- a szólamegység

- tagolás szünetekkel

10. osztály

- tagolás hangváltással

- hangsúlyviszonyok felismerése

11. osztály

- a dallamívek kifejezőereje

- a szünet kifejezőereje

- a nyomaték kifejező ereje

12. osztály

- a magasság kifejezőereje

- a hangszín kifejezőereje

SZÍNHÁZI ALAPISMERETEK

9. osztály

Az arisztotelészi dramaturgia

A dráma felépítésének sajátosságai

A görög színművészet, az ókori görög színház

Aiszkhülosz munkássága

Szophoklész munkássága és drámái: Antigoné, Oidipus király

Euripidész munkássága

Az ókori vígjáték, Plautus: Hetvenkedő katona

A középkori színjátszás

A commedia dell'arte, Akárki

A színház munkatársai

A próbafolyamat

10. osztály

Az Erzsébet-kor színháza

Shakespeare művészete, Rómeó és Júlia, Hamlet

A barokk dráma

A klasszicista dráma
Molière: Tartuffe, A fősvény
A magyar színháztörténet kezdetei
Dramaturgiai alapfogalmak
A bábjáték technikái

11. osztály

A polgári dráma
A naturalista dráma
Ibsen és művészete, A vadkacsa, Nóra
Csehov és művészete, Sirály, Három nővér
G. B. Shaw és művészete
Drámai törekvések a XIX. századi magyar irodalomban
Molnár Ferenc
Brecht és az epikus színház
Sztanyiszlavszkij és a Moszkvai Művész Színház
Meyerhold és a biomechanika
Egy híres rendező pályaképe és koncepciója (Artaud, Reinhardt, Piscator)
A dramatizálás

12. osztály

A XX. századi drámai irodalom (Dürrenmatt, Pinter, Albee...)
Egy megtekintett színházi előadás elemzése
Az amerikai dráma
Az egzisztencializmus drámája
Az abszurd dráma
Egy híres rendező pályaképe és koncepciója (Peter Brook, Grotowsky, Barba...)
A mai magyar dráma
Örkény István: Tóték

EMBERISMERET ÉS ETIKA

1. Önismeret (a téves és a szilárd én-kép alapjai, mitől különleges az ember, Ellis elmélete, a csapdákon való felülkerekedés, alapvető személyiség típusok)
2. Emberi kapcsolataink (barátság, konfliktuskezelés alapjai, párkapcsolatok, házasság, szülő-gyermek kapcsolat, szeretet-gyűlölet, megbocsátás)
3. A jellem (az európai általános alapértékek, döntések, jellemfejlés, felelősség, tisztelet, őszinteség, a férfi és női szerepek alakulása)
4. Közösségek (család, társadalom, nemzet és egyéb közösségeinkhez való viszonyunk)
5. Az élet értéke és tisztelete, a tudomány és a technika, a fejlődés erkölcsi problémái (abortusz, halálbüntetés, géntechnológia, atomenergia, pazarló gazdálkodás, környezeti adatok fogyasztói magatartás, globalizáció)

Ajánlott film: A néma sikoly (letölthető a www.alfaszovetseg.hu oldalról)
www.fek.hu

TÁNC

9. osztály

I. félév

- egyszerű ritmusképletek visszatapsolása
- ugrós és bokázós lépések
- moldvai táncok
  - ördög útja
  - kecskés
  - kezes
  - hora
  - studencior
  - gergelytánc
  - bolgáros
  - serény magyaros

II. félév

- dél-alföldi táncok
  - lassú csárdás
  - oláhos
  - friss csárdás
- mezőségi táncok
  - akasztós
  - csárdás
- kalotaszegi táncok
- roma tánclépések
- más népek táncai
  - balkáni táncok
  - spanyol táncok
  - ír, skót táncok

10. osztály

I. félév

- helyes alapállás, lábpozíciók, klasszikus balettben és modern táncban
- álló helyzetből legördülés, nyújtás
- álló helyzetből indított nyújtó és test izolációs tréningek (Graham és Limon technikák)
- a hát egyenes és hajlított helyzete – tréningek (Lester Horton)
- contractio – release: az elsődleges és másodlagos központ mozgásai
- talajon gördülés, nyújtó, lazító tréningek
- a kéz és láb egyszerű mozgásai

II. félév

- egyszerű és bonyolultabb forgások
- egyszerű és bonyolultabb ugrások
- kontakt tánc — páros feladatok
  - súlyponti helyzet, testsúlyérzékelés
  - mozdulatkövetéses feladatok
  - egyszerű emelések

- páros, szabadon választott zenére előadott, saját készítésű rövid koreográfia bemutatása

11. osztály

I. félév

- Latin táncok: salsa, cha-cha-cha; szamba; jive alaplépései, és bonyolultabb kombináció
- Standard táncok: Bécsi és angol keringő; tangó alaplépések, bonyolultabb kombinációk

II. félév

- Modern és színpadi táncok: hip-hop; musical, revü; street jazz; funky – koreográfiák készítése

12. osztály

Szalagavató tánc